

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 13. Tenebris illuminatum S. Dionysium Areopagitam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](#)

tentiæ, vt non tantum creaturas habeat obedientes, sed ipsas etiā priuationes creaturarum; quibus ex luscis cæcos facit: tametsi tenebræ creatura non sint. *Nam lux quidem,*

S. Greg.
Nyssen. l.
Hexam.

ait S. Gregorius Nyssenus, ut esset, diuinum mandatum expectanit, tenebræ autem extiterunt, sine mādato, cùm mundus crearetur.

§. XIII.

Tenebris illuminatum S. Dionysium Areopagitam.

Quin ipsis quoque tenebris, & extraordinaria eclipsi, nouit D E v s , vti ad homines illuminandos. Christo paciente, plus, quam ad Thyesteam mensam, sol cohorescens radios lucemque resorbuit ; dies expalluit ; & , à sexta hora , tenebra factæ sunt super uniuersam terram, usque ad horam nonam. Centurio autem, & qui cum eo erant custodientes Iesum, viso terra motu, & his, quæ siebant (tenebris) timuerunt valde, dicentes : *Verè filius Dei erat iste.* Quod Centurioni prope crucem , id Dionysio Areopagitæ longè dissito contigit; qui eadem solis defectione lumen ad reuelationem gentium datum coepit videre. Rem ipse, cùm in Apollophanem Philosophum inuehitur, his verbis memorat. *Quid de illo, qui in tempore crucis domini-*

Matth.
27.45.

Dionys.
cefa-

Arcopag.
ad Poly-
carp. Ba-
ron. tom.
1.

ca factus est, solis defectu dicturus es? eramus
tunc ambo, apud Heliopolim, amboq; simul in-
cidentem mirabiliter soli Luna globum notaba-
mus (non enim eiusce coniunctionis tunc aderat
tempus) ipsamq; rursum, ab hora nona, ad vespe-
ram, ad solis diametrum, supra naturæ vires,
restitutam. In memoriam autem illius, renous
etiam aliud quoddam: nempe enim, (ut ipse non
ignoras) eam Luna incidentiam, ab oriente ce-
pisse, & usque ad solaris corporis fine peruenisse,
ac tum demū resiliisse, notauimus: neq; vero ea-
dem ex parte, ut assolet, & incidentia illa, &
repurgatio facta est, sed ex aduerso diametri.
Idemque, de eadem re, scribens ad ipsum
Apollphanem, agit his verbis. *Heliopolis*
quidem pñè mihi coanus, & ego quinque & vi-
ginti ferè annorum tempus exsoluens, una mo-
rantes confederamus, cùm feria quadam sexta,
& hora etiam pñè sexta, Sol horribilibus subit
est obsitus tenebris, Luna ipsum intercurrente:
quia non Deus, sed creatura Dei, in ipsis ver-
lucis occubitu, lucere non potuit. Quarebame-
nim tunc, apud te, qui mihi sanè sapientissimus
videbaris: quid ipse inde sentires? tu verò mira-
bili prudentia subintulisti, quod usque adeò pen-
tralibus mentis meæ inhæsit, ut nulla obliuione
deleri, nulla unquam valeat mortis imagine de-
leri.

S. Dio-
nys. Are-
op. epist.
ad Apol-
lophan,

léri. Offus enim tenebris ipsi erramus, orbem
solis, undiqueque, & ex aequo, occupante caligi-
ne: & postquam repurgatio, & restitutio facta
est, Luna ad Solis diametrum conuersa aufu-
git. Et tunc quoque regulam Philippi Aridæi
assumpsimus. Cumq; reperissimus, quod & erat
notissimum, eo tempore, solem eclipsis molesti-
as laboresq; minimè perpeti debuisse, ac nihilo-
minus Lunam ab occidente solarem splendorem
pullis nigrantibusq; velis obduxisse: cùm soleat
ex occidua parte solem ingredi: tunc autem op-
fices lucis thesauros caliginibus, quas ipsa genue-
rat, ad occiduos usque solis fines, peruagata (ut
ipsi putanimus) occultauit: Cùm tamen, & lu-
na tempus deesset, nec coitus vicinum tempus
esse, cognosceretur. Aio ad te (neque enim adhuc
mysterij tantæ rei conscius erā) O ingentis pru-
dentia promptuarium, quid, inquam, o Doctri-
na speculum, Apollophanes, his secretis adscri-
bis? Ad hac, nescio quo pacto, diuino quodā affla-
tu, & non humani sensus sermone subintulisti:
Hæ, o bone Dionysi, diuinarum vicissitudines
sunt rerum. Deniq; verò adnotatum diligenter
feria diem, & annum annuntiatione, quā sacer
Paulus nostris attētis auribus infudit, consen-
tientibus signis conspirare, & concordare exper-
tus, manū veritati submisi, & ex falsitatis nexi-

H

bus

114 Cap. V. Aëris intemperie

*bus subabsolutus, quam quidem veritatem mi-
rificè effero, quam & tibi communico. Hæc de
se S. Episcopus Dionysius, & de Apollopha-
ne: quibus vtrisque voluit ille, qui lucem ha-
bitat inaccessibilem, per tenebras innotescer-
e; & vni quidem innotuit, alter verò, quia,
in ipsis tenebris, tenebras suas magis, quam
lucem amavit, veteri amico occasionē præ-
buit, per eas ipsas tenebras, diuinam lucem
prædicandi. Itaq; non solum solis splen-
dre, per aërem diffuso, sed ipso etiam solis de-
fectu, & caligine vtitur De vs, ad fidei lu-
men mortalibus inferendum. Qui enim à
luce non dependet, illi perinde est, de quaui
re illuminare.*

§. XIV.
*Quām horrendæ fucrint tenebrae, quibus AĒ-
gypti fuere puniti?*

Quanquam non rarò his etiam instru-
mentis vtitur, tam ad seruos suos illustran-
dos, quā ad obscurandos hostes, & plecten-
dos; docendosque, & quas olim in inferno
passuri sint, & quas iam, in animo tene-
bras patiantur. Quem in finem, dixit Domi-
nus ad Moysen: Extende manum tuam in ca-
lum, & sint tenebrae super terram Ægypti tam-
densæ, ut palpari queant. Extenditque Moyses
manum

Exod. 10.

21.